

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620202675
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5620202675.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu - Slovenský plynárenský priemysel, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/a, Bratislava, IČO: 35 815 256, v zastúpení právne - Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej - I. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. Y. XX, o zaplatenie 638,51 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4Csp/52/2020-242 zo dňa 10.12.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, v ktorom súd prvej inštancie zamietol vo zvyšnej časti žalobu a vo výroku v ktorom nepriznal žalovanej voči žalobcovi náhradu trov konania.

N e d o t k n u t ý m z o s t á v a rozsudok vo výroku, v ktorom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 246,24 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 246,24 eur od 6.8.2019 do zaplatenia.

Stranám sporu n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 246,24 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 246,24 eur od 6.8.2019 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalovanej voči žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

2. V rovine právnej postupujúc podľa § 52 ods. 1, § 53 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka a podľa § 17 ods. 1 písm. a/ zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike vyhodnotil žalobou uplatnený nárok žalobcu za čiastočne opodstatnený. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanou ako odberateľom bola uzavretá zmluva o združenej dodávke plynu (č. 9105958744) v znení jej Dodatku, na základe ktorej dodal žalobca žalovanej zemný plyn do odberného miesta L. I., I. X. V zmysle uvedenej zmluvy v znení jej dodatku žalobcovi vyplynula povinnosť zabezpečiť pre žalovanú dodávku zemného plynu na dojednanom odbernom mieste pri dojednanom druhu tarify (D3) s predpokladaným ročným odberom 2.000 m³/21427 kWh a žalovanej vznikla povinnosť platiť cenu za dodaný zemný plyn v lehote splatnosti podľa faktúr vystavených dodávateľom. Zmluvu o združenej dodávke plynu v znení jej dodatku okresný súd kvalifikoval za zmluvu spotrebiteľskú. Konštatoval, že ju žalovaná uzatvorila v pozícii spotrebiteľky, nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti, predmetom zmluvy bolo opakujúce sa plnenie, žalovaná ju uzatvorila za účelom odberu plynu do domácnosti, t.j. pre osobnú spotrebu a žalobca v riešenom zmluvnom vzťahu vystupoval v pozícii dodávateľa. Zmluvný vzťah založený účastníkmi uzatvorením zmluvy sa spravuje podľa názoru

súdu ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách v zmysle § 52 nasl. Občianskeho zákonníka. Okresný súd považoval za nespornú skutočnosť, že žalovaná neuhradila nedoplatok za dodávku zemného plynu za fakturačné obdobie 19.11.2018 do 16.7.2019 (cenu dodaného plynu) vo výške 246,24 eur v lehote splatnosti, t.j. 5.8.2019, preto sa v tejto časti oprávnené domáha žalobca voči žalovanej úhrady/zaplatenia nedoplatku ceny dodaného plynu. Tým, že žalovaná žalobcovi nedoplatok vo výške 246,24 eur neuhradila v lehote splatnosti, t.j. 5.8.2019, odo dňa nasledujúceho, t.j. od 6.8.2019 sa dostala do omeškania s úhradou peňažnej pohľadávky, z tohto dôvodu podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., je povinná žalobcovi zaplatiť z priznanej istiny aj úroky z omeškania vo výške 5% ročne od 6.8.2019 do zaplatenia.

3. Vo zvyšnej časti žalobu vyhodnotil súd za nedôvodnú. Neuznal nárok žalobcu na : a/ zaplatenie poplatkov za upomienky, b/ zaplatenie poplatkov za odpojenie a pripojenie dodávky zemného plynu. Zdôraznil, že posudzovaná spotrebiteľská zmluva neobsahuje individuálne zmluvné dojednanie zmluvných strán o povinnosti spotrebiteľa platiť tieto poplatky. Žalobca si uplatnil poplatky za upomienky v celkovej výške 50 eur, ktoré boli splatné pred splatnosťou jedinej žalobcom uplatnenej peňažnej pohľadávky titulom neuhradenej faktúry za odber zemného plynu (táto bola splatná 5.8.2019) a žalobca síce na výzvu súdu uviedol, že upomienky boli účtované s ohľadom na existujúce nedoplatky, ich existenciu nepreukázal, hoc bol na to vyzvaný. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno ohľadne oprávnenosti účtovania uvedených poplatkov, tieto navyše neboli ani individuálne zmluvne dojednané medzi zmluvnými stranami. Obdobne konštatoval absenciu individuálnych zmluvných dojednaní, pokiaľ žalobca požadoval zaplatenia poplatku vo výške 3 x 42 eur za obnovenie dodávky zemného plynu a zaplatenia poplatku vo výške 3 x 72,09 eur za prerušenie dodávky zemného plynu. Okresný súd poukázal na to, že poplatková povinnosť ohľadne týchto nárokov bola uvedená v obchodných podmienkach, ktoré vopred pripravil žalobca, jej výšku stanovil tiež žalobca vo vopred pripravenom cenníku (obsah zmluvnej podmienky žalovaná nemohla nejakým spôsobom ovplyvniť) navyše, stanovil paušálne bez zohľadnenia reálnych a účelných nákladov a keďže nemožno posúdiť jeho primeranosť, jedná sa len o administratívny výdavok. Súd upriamil pozornosť žalobcu aj na tú skutočnosť, že napriek výzve nevysvetlil prečo bolo odpojenie žalovanej a jej opätovné pripojenie účtované vždy k tomu istému dňu a to celkom trikrát, preto neunesol dôkazné bremeno na preukázanie účelnosti vyúčtovaných poplatkov. Napokon súd prvej inštancie odkázal aj na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27 Co/109/2018-287 zo dňa 28.8.2018 v ktorom obdobné zmluvné podmienky boli vyhodnotené za neprijateľné z dôvodu, že paušálne stanovené poplatky zbavujú dodávateľa dôkazného bremena, ktoré by inak musel niesť, pokiaľ ide o skutočné náklady na prerušenie, obnovenie dodávky zemného plynu, resp. skutočnú výšku škody, takéto zmluvné podmienky podľa názoru súdu spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, a to v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľnosť takýchto podmienok konštatoval aj Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 13Co/58/2019 zo dňa 19.6.2019 so zdôraznením, že súdnu ochranu nepoživajú také ustanovenia v spotrebiteľských zmluvách, ktoré sú jednostranne zakomponované do všeobecných obchodných podmienok alebo iných podmienok a predstavujú neprimerané finančné vyjadrenie nákladov dodávateľa za administratívne úkony, ktoré reálne nemôžu mať základ v skutočných nákladoch dodávateľa ako je to v prípade poplatkov za doručenie výziev a nákladov za prerušenie dodávky zemného plynu.

4. O náhrade trov prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žalovanej prevažne úspešnej vo veci právo na ich náhradu nepriznal, keďže tento procesný nárok si neuplatnila a zo spisu tiež nevyplynuli preukázateľne vynaložené trovy konania.

5. Čo do zamietajúceho výroku rozsudku a do súvisiaceho výroku o náhrade trov prvoinštančného konania sa odvolal v zákonnej lehote žalobca, ktorý vytýkal nesprávne právne posúdenie veci. Bol názoru, že súd rozhodujúci o peňažnom plnení mohol na základe zisteného skutkového stavu posúdiť v zamietnutej časti nárok ako nárok na náhradu škody spôsobenej mu žalovanou tým, že od neho neoprávnené odoberala plyn (odkaz odvolateľa na ustanovenie § 82 ods. 1 g/ zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike), v dôsledku čoho bol nútený zabezpečiť prerušenie dodávky zemného plynu (na základe požiadavky samotnej žalovanej) a obnovenie dodávky zemného plynu. Podľa odvolateľa výška takto spôsobenej škody predstavuje sumu 342,27 eur, táto bola upravená v Cenníku externých služieb a výkonov Slovenského plynárenského priemyslu, a.s. a spôsobená škoda v uvádzanej výške bola v spore aj riadne preukázaná predloženými faktúrami, z ktorých vyplynulo, že on/žalobca musel tento náklad vynaložiť, totiž na uskutočnenie úkonov prerušenia a obnovenia dodávky musel poveriť inú obchodnú spoločnosť, ktorá si za takto vykonanú službu vyúčtovala cenu.

6. Odvolateľ odkazom na ust. § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 Občianskeho zákonníka argumentuje, že žalobou uplatnil nárok na náhradu škody vo výške sumy 342,27 eur, žalovaná totiž napriek splatným faktúram, upomienkam, ktoré jej boli aj doručené, neuhradila mu plnenia za odber zemného plynu, následne po márnom uplynutí lehoty na plnenie on pristúpil k prerušeniu dodávok zemného plynu na odbernom mieste. Prerušenie bolo uskutočnené len administratívne, keďže odberné miesto bolo neprístupné, resp. žalovaná neumožnila fyzické prerušenie dodávok zemného plynu. Po úhradách pohľadávok, ktoré boli dôvodom na prerušenie dodávok zemného plynu došlo na základe požiadavky žalovanej k obnoveniu dodávok zemného plynu, čo bolo tiež uskutočnené administratívne. Odvolateľ uvádza ďalej, že okresnému súdu predložil Cenník externých služieb, obsahom ktorého je aj cena za úkon prerušenia dodávky zemného plynu a aj cena za obnovenie dodávky zemného plynu na odbernom mieste. Predmetný Cenník, aj Obchodné podmienky boli súčasťou zmluvy a žalovaná svojim podpisom na zmluve potvrdila, že s ich obsahom sa oboznámila. S prerušením dodávky zemného plynu sú logicky spojené náklady prevádzkovateľa distribučnej siete, ktoré predstavujú škodu, pričom táto škoda vznikla v príčinnej súvislosti s konaním (resp. nekonaním) žalovanej, ktorá neplnila svoje povinnosti podľa zmluvy a Obchodných podmienok. Odvolateľ zotrváva na tom, že on preukázal vznik škody, zavinené porušenie zmluvnej povinnosti zo strany žalovanej, výšku spôsobenej škody, príčinnú súvislosť medzi škodou a zavineným porušením zmluvnej povinnosti, preto bolo možné takto uplatnený nárok právne posúdiť v súlade s príslušnými právnymi predpismi ako nárok na náhradu spôsobenej škody za naplnenia podmienok podľa § 82 ods. 1 písm. g) zákona o energetike.

7. Napokon aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyseľnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa, účelom ochrany spotrebiteľa je zabezpečiť rovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán tak, že súd má povinnosť ex offio prihliadať na neprijateľnosť a neplatnosť zmluvných podmienok, účelom ochrany spotrebiteľa však v žiadnom prípade nemôže byť zbavenie spotrebiteľa akejkoľvek zodpovednosti za záväzkové vzťahy do ktorých vstupuje -, bráni sa odvolateľ aj závermi rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 1201/2009. Podporne žalobca odkazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.9.2018, č.k. 21CoE/62/2017-56, v ktorom odvolací súd poukázal na skutočnosť, že obchodné podmienky sú v európskom právnom prostredí vrátane Slovenskej republiky štandardnou a všeobecne akceptovateľnou súčasťou zmlúv a dojednanie časti obsahu zmluvy v obchodných podmienkach nevylučujú ani vnútroštátne, či únieové právne predpisy, týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

8. Žalovaná písomné vyjadrenie k odvolaniu nepredložila.

9. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení, že odvolanie v zákonom stanovenej lehote podala na to oprávnená procesná strana, proti rozhodnutiu ktorému je odvolanie prípustné, odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, procesne postupujúc podľa § 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. Odvolaním nenapadnutého výroku sa nedotýkal.

10. Odvolaniu žalobcu nebolo možné vyhovieť.

11. Okresný súd v písomnom vyhotovení rozhodnutia dal relevantné odpovede na všetky riešené skutkové otázky zásadného významného, uviedol konkrétne ustanovenia právnych predpisov podľa ktorých pri právnom posúdení vecí sa riadil, tie podľa názoru odvolacieho súdu správne na danú vec aplikoval a spotrebiteľský spor uzavrel v súlade s hmotným právom. Okresný súd v písomnom odôvodnení rozhodnutia komplexne objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia, prečo v odvolaní napadnutom meritórnom výroku žalobu vo zvyšnej časti zamietol a prečo čiastočne žalobe (v odvolaní napadnutom meritórnom výroku) vyhovel. Z tohto aspektu je realizované aj základné právo účastníkov na spravodlivé súdne konanie (viď napr. II.ÚS 44/03, III.ÚS 209/04, I.ÚS 117/05). Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s písomným odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie a iba v záujme zvýraznenia vecnej správnosti rozhodnutia a plniac svoju povinnosť aj vo vzťahu k odvolateľovi sa vyjadruje k vecným otázkam zásadným v spore.

12. V súdnej veci žalobou uplatnený nárok sa v celom rozsahu viaže ku záväzkovému vzťahu, ktorý založili žalobca v pozícii dodávateľa a žalovaná v pozícii odberateľky dňa 10.3.2016 uzavretím

spotrebiteľskej zmluvy v znení jej dodatku o dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti na odberné miesto L. I., I. Z. X/XXX, evidenčné číslo zmluvy 9105958744. Uzavretie tejto zmluvy medzi stranami sporu nebolo sporné a ani spochybnené. Ďalšou nespornou skutočnosťou je, že predmetnou zmluvou jej účastníci (zároveň strany sporu) založili spotrebiteľský právny vzťah, uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu a z takéhoto zmluvného vzťahu si uplatňuje žalobca peňažné nároky v žalobe vymedzené. V súdnej veci ide o spotrebiteľský spor avšak aj v takomto type sporu žalobcu - dodávateľa zaťažuje povinnosť označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

13. Žalobca ani v žalobe, ale ani v priebehu konania pred súdom prvej inštancie po stránke skutkovej konkrétne neoznačil a nerozviadol, že nárok na poplatky (za upomienky, za odpojenie a pripojenie dodávky zemného plynu) uplatňuje voči žalovanej titulom náhrady škody, preto okresný súd ani nemal dôvod skutkový stav subsumovať pod hmotnoprávnu normu/ normy na ktoré poukazuje v odvolaní odvolateľ, upravujúcu/upravujúce zodpovednostný vzťah za škodu. Pokiaľ odvolateľ až v odvolaní peňažný nárok ozrejmuje skutkovými okolnosťami, že sa má jednať o náhradu škody, v akej výške a v čom spočíva jej skutková a hmotno-právna podstata - uvádza z pohľadu kritérií vymedzených v procesno-právnom ustanovení § 366 CSP tzv. „ neprípustnú novotu „ v odvolacom konaní, na ktorú už odvolací súd prihliadnuť nemôže.

14. Okresný súd rozhodol aj v zamietnutej časti žaloby o peňažnom nároku na základe skutkového vymedzenia žalobcom v žalobe, navyše odvolací súd považuje za nutné poukázať na to, že žalobca aj v bezprostrednej súvislosti s preukazovaním nároku na predmetné poplatky iba odkázal na obsah jednotlivých listinných dôkazov - obsah jednotlivých faktúr ktorými žalovanej poplatky vyúčtoval a ich pre účely súdneho konania ako listinné dôkazy predložil. Okresný súd v medziach poskytnutia spotrebiteľskej ochrany slabšej strane sporu (žalovanej ako spotrebiteľky) správne podrobil ex offo prieskumu, či je peňažný nárok na poplatky uplatnené žalobcom výsledkom individuálneho zmluvného dojednania zmluvných strán v spotrebiteľskej zmluve. Dojednanie poplatkovej povinnosti v obchodných podmienkach k spotrebiteľskej zmluve hoc nie je vylúčené, musí ale byť tiež výsledkom individuálneho dojednania zmluvných strán, čo v súdnej veci preukázané nebolo. Obchodné podmienky žalobcu k spotrebiteľskej zmluve - sú zmluvným dokumentom formulárového charakteru (používa sa vo viacerých prípadoch), sú dodávateľom pripravené vopred, obsah ktorých spotrebiteľ zásadným spôsobom ovplyvniť nemôže, ak chce vstúpiť do zmluvného vzťahu s dodávateľom musí zmluvné dokumenty prijať ako celok. Ani paušálne určenie výšky poplatkov v Cenníku - obstať nemôže. Jednak žalobcom vydaný Cenník je jednostranným interným dokumentom, nie je výsledkom dojednania dvoch zmluvných strán, navyše ako to uviedol okresný súd poplatky boli stanovené žalobcom paušálne bez zohľadnenia reálnych a účelných nákladov, bez možnosti posúdenia ich primeranosti, - za administratívne úkony (v súdnej veci zaplatenie poplatkov za upomienky, zaplatenie poplatkov za administratívne prerušenie dodávky, za administratívne pripojenie dodávky zemného plynu) ktoré reálne nemôžu mať základ v skutočných nákladoch dodávateľa. Z uvádzaných dôvodov odvolacie argumentácie žalobcu v súhrne neboli spôsobilé narušiť vecnú správnosť rozhodovania okresného súdu v odvolaní napadnutom meritórnym výroku.

15. V súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania okresný súd aplikáciou ustanovenia § 255 ods. 2 CSP zohľadnil existujúci procesný stav, keď žalovaná prevažne úspešná vo veci, si procesný nárok na náhradu trov neuplatnila a zo spisu nevyplývalo, že by preukázateľne vynaložila v priebehu konania trov.

16. V odvolacom konaní žalobca úspešný nebol, úspech mala žalovaná, táto úspešná strana sporu si trov odvolacieho konania neuplatnila a ani z obsahu spisu nevyplývalo, že by jej mali v súvislosti s vedeným odvolacím konaním vzniknúť nejaké trov. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP ani jednej strane sporu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.